

Овај информативни лист је један у серији информативних листова које су написале медицинске сестре, лекари и стручњаци са искуством у нези старијих лица. Серија информативних листова има за циљ да вам олакша прелазак у старачки дом. Потражите и друге информативне листове ако имате питања о специфичним аспектима неге. Можете их преузети са веб-сајта: www.10questions.org.au

Можда ће вам ови информативни листови бити од користи када:

- тражите висококвалитетну установу за негу старијих особа (старачки дом)
- вршите ревизију квалитета ваше тренутне установе за негу старијих особа (старачког дома)
- се одлучујете између две установе за негу старијих особа (два старачка дома) које изгледају слично.

Важно је да има довољно виших (регистрованих) медицинских сестара међу запосленима да се задовоље потребе свих станара. Једна виша (регистрована) медицинска сестра у свакој смени можда неће бити довољна за безбедан надзор и пружање неге.

Многи запослени носе сличне униформе. Само зато што неко изгледа као медицинска сестра, то не значи да та особа то и јесте. Ево које су разлике:

Виша (регистрована) медицинска сестра (Registered Nurse - RN) је стекла звање дипломиране медицинске сестре по завршетку најмање три године факултетских студија. Она може да се бави сестринским пословима, даје лекове против болова и помогне да се спречи непотребна хоспитализација.

Нижа (уписана) медицинска сестра (Enrolled Nurse - EN) ради по налогу више медицинске сестре. Обе су регистроване код одговарајућег регулаторног тела. Регистрацијом се осигурава одржавање професионалних стандарда и заштита јавности.

Асистенти медицинских сестара (AIN) / радници који пружају негу (Care Workers) / радници установе која пружа негу (Care Service Employees - CSE) раде под надзором и руководством медицинских сестара и пружају већину неге у установама за негу старијих особа (у старачким домовима) и заједници. Њихов ниво обуке и њихове улоге се разликују.

ИМАТЕ ПРАВО ДА ПИТАТЕ

Најбољи начин да пронађете одговарајући старачки дом је да посетите неколико од њих.

Да бисте пронашли дом близу вас или за више информација о услугама неге за старије особе, контактирајте

My Aged Care
☎ 1800 200 422
myagedcare.gov.au

Овај информативни лист је израдио и одобрио:

За потпуни списак организација које пружају помоћ, посетите www.10questions.org.au

Ако сте забринути у вези са неким старачким домом, контактирајте:

☎ 1800 951 822

www.agedcarequality.gov.au

10 Питања која треба да поставите

О
УСЛУГАМА ЛЕКАРА
ОПШТЕ ПРАКСЕ У
УСТАНОВАМА ЗА НЕГУ
СТАРИЈИХ ОСОБА
(СТАРАЧКИМ ДОМОВИМА)
(GP - SERBIAN)

NSW RURAL DOCTORS NETWORK

www.10questions.org.au

Овај информативни лист је написан и издат уз допринос Факултета аустралијског колеџа лекара опште праксе у Новом Јужном Велсу (Royal Australian College of General Practitioners NSW Faculty)

Начин на који можете да приступите медицинским услугама које пружају лекари опште праксе (GPs) у старачким домовима може да се разликује од дома да дома. Следећа питања могу да буду од помоћи да се разјасне аранжмани за приступ лекару опште праксе када бирате старачки дом.

1 Да ли могу да задржим свог лекара опште праксе*?

Ако се уселите у дом који није на подручју које опслужује ваш уобичајени лекар опште праксе, можда нећете моћи да задржите свог лекара. Питајте вашег лекара опште праксе да ли је вољан да вас посећује у дому ако ће то утицати на вашу одлуку да се преселите у одређени дом. Ако промените лекара опште праксе, замолите свог тренутног лекара да проследи вашу медицинску документацију новом лекару да би се он упознао са вашом историјом болести. Пожељно је да се одржи континуитет неге, посебно ако живите са деменцијом или нисте у стању да објасните своје симптоме.

2 Које особље и процеси постоје за одговарајућу клиничку примопредају између лекара опште праксе и медицинских сестара?

Лекари опште праксе који посећују станаре у старачким домовима и интерни лекари се ослањају на добро документоване информације о здравственим потребама пацијената да би могли да пруже квалитетну здравствену негу заједно са медицинским сестрама и сродним здравственим радницима који раде у установама за негу старијих особа (старачким домовима). Више (регистроване) медицинске сестре (Registered Nurses - RNs) имају кључну улогу у документовању здравствених информација станара дома и пружању неге коју препишу лекари опште праксе.

3 Да ли ће члан особља моћи да ме прати на прегледе код лекара опште праксе / болнице?

Имате право да насамо разговарате са вашим лекаром опште праксе, било да се он налази у установи (старачком дому) или у својој ординацији опште праксе. Међутим, може бити корисно да и члан особља буде присутан да би вам помогао и пренео лекару здравствене информације. Проверите да ли ће особље бити на располагању да вас отпрати на прегледе код лекара, ако то буде било потребно.

4 Да ли дом има свог лекара?

Неки старачки домови запошљавају своје лекаре. То би могло да спречи непотребна одлагања лечења или хоспитализацију. Међутим, ти лекари можда не раде ван радног времена, па проверите који су аранжмани на снази за то време. То не би требало да вас спречи да задржите свог лекара опште праксе ако то желите, уколико он може да вам пружа услуге на подручју на коме живите.

5 Да ли ћу морати да платим прегледе у ординацији свог лекара опште праксе?

Када пружалац услуга неге за старије особе (старачки дом) није у могућности да организује посету лекара опште праксе у установи (дому), може да вам наплати трошкове превоза и члана особља који ће вас отпратити на заказане термине ван дома. Међутим, морате да budete обавештени о овим трошковима и да престанете да их платите пре него што се посета уговори. Исто то може да се примени и на одласке код лекара и других здравствених радника ван дома.

6 Да ли ће се увек позвати лекар опште праксе када ми се стање погорша и када ми затреба помоћ?

Лекари опште праксе који раде заједно са вишим (регистрованим) медицинским сестрама често могу да пруже неопходну помоћ на лицу места и да се тако избегне пријем у болницу. То може да укључује савете које лекар пружа онлајн преко видео консултације или преко телефона. Када дом у свако доба има довољно виших (регистрованих) медицинских сестара, то значи да постоје клинички обучени стручњаци који ће проценити евентуално погоршање вашег стања и одговарајуће реаговати. Асистенти медицинских сестара (Assistants in nursing - AINs) / радници који пружају негу (care workers) немају исти ниво квалификација које им то омогућују и они ће можда позвати хитну помоћ ако виде да се стање неког станара погоршава.

7 Ко ће ми преписивати лекове и вршити њихову ревизију?

Можда дом запошљава лекара који може да препишу лекове. Међутим, када се ради о томе, већина домова се ослања на лекара опште праксе станара. Многе старије особе узимају више лекова, од којих неки не делују одговарајуће када се комбинују са другим лековима или могу да изазову

нежељене нуспојаве. У неким случајевима локални апотекари могу да изврше ревизију лекова. То исто могу да раде и лекари опште праксе.

8 Да ли лекари опште праксе посећују пацијенте лично или се користе телефонски и видео прегледи, тзв. телехелт услуге (Telehealth)?

Телехелт понекад може да буде бржи и погоднији начин да разговарате са лекаром опште праксе, посебно на руралним и удаљеним подручјима. Телехелт омогућава лекару опште праксе да се консултује са вама онлајн, путем телефона или видео везе. Питајте лекара опште праксе да ли наплаћује ту услугу. Када се консултације обављају путем телехелта, лекари опште праксе се у великој мери ослањају на више (регистроване) медицинске сестре које треба да спроведу препоручени третман, тако да је важно проверити да ли у дому увек има довољно виших (регистрованих) медицинских сестара.

9 Шта се дешава ако ми лекар затреба у току ноћи?

Ако дом запошљава лекара, питајте да ли је тај лекар увек доступан. Лекари опште праксе често имају ротирајуће аранжмане са другим локалним лекарима опште праксе који их замењују на позив. Хитна помоћ не би требало да буде замена за посету лекару опште праксе, осим ако се не ради о хитној медицинској помоћи.

10 Да ли ћемо моја породица и ја бити позвани на разговоре о случају са лекаром опште праксе и другим особљем да бисмо сачинили план неге?

Дискусије о случајевима (понекад се зову и конференције о случајевима) су обично састанци између вас, вашег лекара опште праксе и других здравствених радника (на пример, медицинске сестре и физиотерапеута) на којима се разговара о вашим здравственим потребама и нези. На тим разговорима се свима јасно излаже план неге и лечења који је најбољи за вас. Важно је да задржите контролу над својом здравственом заштитом тако што ћете учествовати у дискусијама о случају. И члан ваше породице може да учествује у тим разговорима, ако желите.

* Лекар опште праксе је највероватније прва тачка контакта у питањима личног здравља који координише збрињавање пацијената и упућује их лекарима специјалистима.